

Regler för fysisk och miljörelaterad säkerhet

Publicerad: 2020-11-03

Beslutsfattare: Lotten Glans

Handläggare: Lennart Johansson

Beslutsdatum: 2020-11-03

Giltighetstid: Tillsvidare

Ansvarig för förvaltning: Reglerna förvaltas av Infrastrukturavdelningen.

Sammanfattning: Syftet med reglerna är att de ska vara vägledning och stöd för att förhindra otillåten fysisk åtkomst till, skador på och störningar i tillgången till organisationens information och informationsbehandlingsresurser. Arbetet med LIS vid Mittuniversitet omfattas av säkerhetsåtgärder grupperade under fjorton rubriker i ISO 27002:2017, där fysisk och miljörelaterad säkerhet är ett av områdena.

Fysisk och miljörelaterad säkerhet

Arbetet med ledningssystem för informationssäkerhet (LIS) vid Mittuniversitet omfattas av säkerhetsåtgärder grupperade under fjorton rubriker i ISO 27002:2017, där fysisk och miljörelaterad säkerhet är ett av områdena.

Universitetet är en öppen miljö med många lokaler tillgängliga utan passerkort dagtid, vilket ställer stora krav på flexibilitet. Arbetet ska sträva efter att balansera risker – trolig frekvens och konsekvenser – mot kostnader för skyddsåtgärder. Arbetet ska för varje område planeras, styras och utföras strukturerat. Målet är att förhindra otillåten fysisk åtkomst till, skador på och störningar i tillgången till organisationens information och informationsbehandlings-resurser.

Löpande förbättringsåtgärder ska införas som ett resultat av kontinuerlig uppföljning. Därutöver kan säkerhetsförbättringar vid behov införas utom plan, t.ex. vid allvarliga incidenter.

Enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om informationssäkerhet för statliga myndigheter (MSBFS 2020:6), § 10 ska myndigheten vidta åtgärder för att försvåra obehörig tillgång till information i myndighetens lokaler genom att identifiera och hantera behovet av:

1. skalskydd och tillträdesbegränsning för sina lokaler,
2. tekniska system för att larma vid obehörigt tillträde till sina lokaler, och
3. att dela in sina lokaler i fysiskt separerade zoner.

Enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om säkerhetsåtgärder i informationssystem för statliga myndigheter (MSBFS 2020:7), § 21 ska myndigheten skydda den utrustning som informationssystem består av mot skador och obehörig åtkomst, genom att:

1. placera centrala servrar och central nätverksutrustning i särskilda it-utrymmen,
2. tilldela behörighet till särskilda it-utrymmen restriktivt,
3. identifiera och hantera behovet av övervakning och larm i särskilda it-utrymmen,
4. registrera tillträde till särskilda it-utrymmen på individnivå och spara dokumentationen under fastställd bevarandetid, och
5. ha interna regler för hur mobil utrustning ska skyddas.

Regler

2020-11-03

DNR: MIUN 2020/2289

Tekniskt skydd vid ny-, om eller tillbyggnad

Vid ny-, om- eller tillbyggnad är det extra viktigt att fastställa säkerhetsnivåer och genomföra riskanalyser så att säkerheten planeras i ett tidigt stadium. Brandtekniskt skydd faller normalt inom ramen för fastighetsägarens ansvar. I särskilda fall kan universitetet ha en högre ambitionsnivå på brandskyddet än vad som rekommenderas i normalfallet.

- Ansvarar för att säkerhetskraven för respektive byggprojekt uppfylls enligt gällande författningar och myndighetsföreskrifter.

Ansvarig är universitetets projektledare.

Skydd mot stöld, inbrott, skadegörelse med mera

Det förebyggande arbetet ska prioriteras. Genom förebyggande insatser och tidiga upptäckter kan inbrott, stölder, skador och skadegörelse minskas samt konsekvenserna av dem begränsas.

Skyddsnivå och tillgänglighet ska vara anpassade efter lokalernas skyddsvärde och tillgänglighetskrav. Fastigheter och lokaler som efter riskanalys bedöms ha en hög sannolikhet för skada, förses med fullgott byggnadstekniskt skydd – till exempel mekaniska skydd (lås, galler), elektroniska skydd (larm, kortläsare), driftövervakning och brandskydd. Skyddet är ett komplement till förebyggande arbete, rutiner och regler.

Klara rutiner för larmöverföring, övervakning, drift och underhåll – inklusive avtal med leverantörer och vaktbolag – ska finnas framtagna och kommunicerade. Problem med larmteknik som framkallar obefogade/falska larm och medföljande utryckningar ska snabbt följas upp för att undvika onödiga kostnader. Ansvarig för detta är säkerhetsansvarig.

Inpassering och tillträde (teknikutrymmen)

- Tillträde till teknikutrymmen begränsas endast till behöriga personer.
- En fysisk loggbok eller en elektronisk verifieringskedja över alla tillträden underhålls och bevaras säkert.
- Extern servicepersonal beviljas tillträde till teknikutrymmen, men detta tillträde ska godkännas och vara registrerat i loggbok.
- Tillträdesrätt till teknikutrymmen granskas regelbundet och uppdateras, det återkallas vid behov.

Ansvarig är säkerhetsansvarig eller motsvarande

Regler

2020-11-03

DNR: MIUN 2020/2289

Kablagesäkerhet

- Kablage för ström och telekommunikationer till informationsbehandlingsresurser bör vara lagda i marken eller ges annat lämpligt skydd;
- Kablage för strömförsörjning bör hållas åtskilda från kommunikationskablage för att förhindra störningar;
- För känsliga eller kritiska system bör följande ytterligare säkerhetsåtgärder övervägas:
 - installationen av fysiskt skyddat kablage och låsta utrymmen och skåp för inspektioner och slutpunkter;
 - användning av elektromagnetisk avskärmning för kabelskydd;
 - användning av tekniska granskningar och fysiska säkerhetsåtgärder för att identifiera obehöriga anslutningar till kablage;
 - styrd tillgång till kontrollpaneler för konfigurering av nätverk och till utrymmen för kablage.

Ansvarig är säkerhetsansvarig eller motsvarande.

Inpassering övrigt

Passagerättigheter, till kontor, vid Mittuniversitetet tilldelas automatiskt enligt följande princip:

- För anställda och för personer som vistas vid universitetet under anställningslika förhållanden, är det uppgifterna som rapporterats i AD:et (Active Directory) som ligger till grund för personens tillträde. Passagerättigheter tilldelas med utgångspunkt från anställningens hemvist vid en institution eller avdelning. Normalt har alla anställda vid en institution eller avdelning samma tillträde. Tillträde för annan personal inom universitetet eller extern personal beslutas av prefekt eller motsvarande.

Ansvarig är fastighetsansvarig.

Larm

- Installerade larm, till exempel för brand, inbrott och drift, ska regelbundet besiktas för att säkerställa hög tillförlitlighet och effektivitet.

Ansvarig är säkerhetsansvarig eller motsvarande.

Tekniska försörjningssystem (t.ex. el, telekommunikation, vatten, gas, avlopp, ventilation och luftkonditionering)

- Ska överensstämma med tillverkarens specifikationer för utrustningen och rättsliga krav.

Regler

2020-11-03

DNR: MIUN 2020/2289

- Bedömas regelbundet avseende deras förmåga att uppfylla organisationens kapacitetsbehov och beroenden av andra försörjningssystem.
- Inspekteras och provas regelbundet för att säkerställa deras funktion.
- Om det behövs, ha larm för att upptäcka störningar.
- Om det behövs, ha alternativa flöden med olika fysiska vägar.
- Nödbelysning och nödkommunikation bör tillhandahållas. Konsoler och ventiler för att stänga av el, vatten, gas eller andra försörjningssystem bör vara placerade nära nödutgångar eller utrustningsrum.

Ansvarig är säkerhetsansvarig eller motsvarande.

Systematiskt Brandskyddsarbete

Universitetets systematiska brandskyddsarbete innebär att åtgärder vidtas för att förebygga brand och för att hindra eller begränsa skador till följd av brand. Arbetet ska även öka medvetenheten om risken för brand och risker vid brand. Skydd och säkerhet för människor ska alltid prioriteras. Brandskyddet ska upprätthållas och kontinuerligt förbättras.

Det systematiska brandskyddsarbetet är proaktivt och omfattar bland annat att universitetet utformar lokalerna på ett säkert sätt, regelbundet kontrollerar att skyddet fortsätter att ha god kvalitet, informerar, utbildar och övar den personal som vistas regelmässigt i lokalerna enligt gällande brandskyddsorganisation. Ansvarig är fastighetsansvarig.

Alla chefer och medarbetare har ett ansvar för att delta i arbetsmiljöarbetet på arbetsplatsen. Detta ska göras i det dagliga arbetet men fångas också upp i olika forum som till exempel samverkan (medarbetarsamtal, arbetsplatsträffar, lokala samverkansgrupper och centrala samverkansgruppen), skyddsronder och vid riskbedömningar.

Inventarieförteckningar

Förbrukningsinventarier delas in i stöldbegärliga inventarier och ej stöldbegärliga inventarier. Enligt ESV:s föreskrifter till 22§ Förordning (2000:606) om myndigheters bokföring ska stöldbegärliga inventarier tas in i inventarieregister. Definition på stöldbegärliga inventarier karaktäriseras vara frekventa och attraktiva på illegal marknad och ska inventarieföras i myndighetens inventariesystem NILEX (ej anläggningsregistret UBW).

För ytterligare information se ekonomiadministrativa handboken, avsnitt 7.3.2.

Regler

2020-11-03

DNR: MIUN 2020/2289

Försäkringsfrågor

Universitetet har ett antal olika försäkringar via Kammarkollegiet som reglerar skador på personer eller egendom. Syftet är att minimera skadekostnader, samt att kostnader och förebyggande åtgärder hanteras och dokumenteras på ett tydligt sätt.

Alla institutioner/avdelningar ska skydda sig mot skador och förluster genom riskhantering och förebyggande åtgärder. Åtgärderna ska finansieras av verksamheten. Skadekostnaderna kan påverkas genom ett aktivt skadeförebyggande säkerhetsarbete. Om verksamheten inte vidtagit erforderliga skyddsåtgärder kan detta komma att påverka ersättningsbeloppets storlek.